

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 6 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 8 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnitvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vsrčica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilnice, reklamacije in inserate prejema upravnitvo v ulici Carintia 25. Odpriete reklamacije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edinost je m.č.

Zbistrimo si pojme!

(Konec).

V dolžnost smo si šteli jasno povedati nazore svoje o Mladočehih, kakor tudi misel svojo, da je vendar treba nekoliko razločevati verske zadeve od strogo političnih zadev, kakor to delajo večinoma hrvatski listi. Res je — in tega nočemo tajiti — da so tudi taka politična uprašanja, koja je težko do ožla ločiti od verskih uprašanj, ali postavljati na indeksa jedno celo stranko, odnosno cel narod, in jo proglasiti kot stranko brezvercev samo zato, ker je morda dotična stranka nekoliko odločnejša, nego smo mi, to pa vendar ne gre. Ako pravite, da so Mladočehi brezverci, ker so nasprotniki verske šole, vam odgovorimo jednostavno, da so Poljaki tudi. Ako do sedaj tega niste pogodili — čemur bi se pa jako čudili —, pouči vas izvestno bodočnost o istini tej. S tem pa nikakor ne rečemo, da so Poljaki načelni nasprotniki verske šole — kdo bi tudi iskal načel mej Poljaki?! — ampak nasprotniki so jej, ker jim koristolovna njih taktika tako veli. Delajo pa tako, ker so se priučili razločevati političke koristi od strogo verskih. Ako ste postavili Mladočeha na indeksa, postaviti morate — če ste dosledni — tudi Poljake na ta indeks! Edni in drugi so vam jednako nasprotni, razloček bil bi le ta, da so jedni malo bolj odkritosrečni, nego drugi. Sicer pa dobro vemo, kaj da nekatere gospode tako tesno veže s Poljaki! No, ako pa je neizbrisljiv srd do naroda ruskega oni moloh, kojemu je vse žrtvovati — če treba tudi narodne koristi — potem pa bi gospodom svetovali, da se kar naravnost vežejo z dunajsko „N. Freie Presse“ in z ono mogočno židovsko-kapitalističko stranko, koje glasilo je rečeni list. „Neue Freie Presse“ je uprav teh dni zivala v lapidarne stavke ves svoj srd v tem pogledu. To bi vam bili mogočni zavezniki in v senici dunajskega časopisa je prava „ohcet“, ako je možno bruhati jezo na sosedno nam državo.

Stališče naše glede na versko šolo je znano. Ponavljamo pa še enkrat, da bi nam ugajala verska šola, toda le s pogojem, izraženim v sklepkih ljubljanskega shoda. Ljubljanskega „Slovenca“ „notranjski“ dopisnik se sicer tudi sklicuje na ta shod, ali mož ne poševa sklepov, ki so se storili, v njih celoti, ampak le v toliko, kolikor ugaja njega namenom. Poslanci naši niso sklenili, da hočejo le tako, „mej drugim“, zahtevati versko šolo. Oni so jasno povedali, kaj je to „drugo“: to „drugo“ so narodne pravice. Poslanci so rekli: mi smo za versko šolo, toda na narodni podlagi. Zakaj ne povdarjate tega? Je-li narodnost bagatela, katere se je dotekniti le tako mej drugim. Če je vam bagatela, nam ni! Uprav zató, ker stojimo na podlagi sklepov ljubljanskega shoda, ker zahtevamo, da verska šola bódi tudi narodna, smo se uprli Lichtensteinovemu šolekemu predlogu. Delajte, gospóda, na to, da cerkveni organi — cerkev sama na sebi itak ni nasprotna narodnim težnjam — pospešujejo narodne koristi in da se identifikujejo z narodom, in videli bodete, da se vsi

činitelji narodne naše organizacije potegnejo za to, da se šola kolikor moči spoji s cerkvijo, dobro vedoči, da bi nam bila narodna šola po tej poti najbolj zagotovljena. Mi smo torej za versko šolo, toda s pogoji, na koje ni hotel priznati Lichtensteinov predlog.

„Notranjski“ dopisnik pretvarja besede, koje je izgovoril nek gospod na občnem zboru političnega društva „Edinost“. Dotičnik ni govoril o verski šoli, niti o verski vzgoji, ampak rekel je: „Po mnogih krajih je taka konservativna stranka zares potrebna in kjer je zares potrebna, bil bi jaz prvi, ki bi se jej postavil na čelo. Pri nas pa take potrebe ni. Pri nas je narod v svoji skupnosti pobožen, veren, konservativen in iskreno udan av. katoliški cerkvi — pri nas torej vera nikakor ni v nevarnosti“. Besede te pa je govoril jeden najprijeteljnejših duhovnikov v vse Istre. Iz teh besedi je jasno, da ni govoril o verski vzgoji, ampak o veri. In tudi mi smo prepričani, da je narod naš gledé na versko mišljenje tako nepremično konservativen, da gorje tistemu, ki bi se hotel dotekniti pododvane mu vere. Da bi le bilo mej drugimi narodi tako, kakor je mej nami! Prosimo da čitate statistiko ljudskega štetja, koje priobčujemo na drugem mestu, in prepričajte se enkrat na svoje oči o gorostasnostih, ki se dogajajo pri nas v Trstu na škodo verskega mišljenja! Potem se šele zaveste v polni meri, kako dober, kako pobožen je narod naš! Žalostne tržaške razmere imajo po veliki večini izvor svoj v raznarodovanji pobožnih Slovencev. To raznarodovanje podpirajo pa tudi nekateri katoliški duhovniki tako vstrajnostjo — ali bolje: trmo — ki bi bila vredna česa plemenitejšega. Takim duhovnom moramo nasprotovati v korist narodnosti in vere! Podtikanje, da se društvo naše poteguje za protestante, razkolnike ali jude, vrnemo „notranjskemu“ dopisniku nedotakneno, ker je — preneumno.

Kar se tiče kranjskih poslancev imamo svojo lastno menenje; le toliko bi pripomnili, da mi ne sodimo vrednost poslancev po številu glasov, ki jih je dobil, ampak po njega delih. Res je: kolikor več glasov je dobil poslanec, tem častnejše je zanj. In če je bil voljen jednoglasno, je pa že celó njega dolžnost, da se svojim postopanjem opraviči veliko zaupanje. Neradi se dotaknemo posamičnih poslancev. Ali ker se že to navaja kot argument, ponavljamo še enkrat, da jeden teh poslancev je bil izvoljen — kar so celó „Novice“ pripoznale — po vplivih, kojih kali niso pognale iz svetih tal svobodnega, narodnega, javnega menjenja. Nek drugi poslanec pa je bil pravi pravcati Verlegensheitskandidat, kojemu je dal lep del slovenskih volilcev svoje glasove le iz strahu, da ne bi bil izvoljen — nemá kutar. In da se je odvnila ta sramota, imajo kolikor-toliko zasluge oni „radikalci“, koje preganjate stopinjo za stopinjo.

Kar se pa tiče „edinosti“ mej poslanci, jo stvar taka-le. Lepo in koristno je, ako so poslanci mej seboj edini. Ali „edinost“ ta ni smoter sam-za-se, ampak le sredstvo v dosego cilja. Če pa vidimo, da vsakoletna bilancija te „edinosti“ kaže

le deficit, naj gre rakom žvižgat — mi se ne bomo solzili za njo.

Zato pa si ne damo vskračati pravice do nadzorovanja gg. poslancev, bódi to „notranjskemu“ dopisniku — koji pa menda jako obéuti, kedar naše poslance koža srbi — ljubo ali ne!

—t.—

Ljudsko štetje.

Dolgo smo čakali, slednjé smo vendar pričakali: tukajšnji listi prijavi so vapeh ljudskega štetja, vršivšega se početkom tekočega leta.

Predno napišemo opomnje svoje, treba je, da predložimo čitateljem svojim nekoliko podatkov.

Število prebivalstva tržaškega z okolico vred znašalo je dne 31. decembra 1890. 155.471 glav, in sicer 73.498 možkega in 81.973 ženskega spola. V primeri s številom prebivalstva v letu 1880. narastlo je to število za 13.731 duš; to bi bilo 9.68 odstotkov. V mestu je 8679 hiš, od kojih je 8267 obljudenih in 412 praznih. V hišah teh je 32.129 stanovanj. Prebivalstvo je sledeče razvršeno: v notranjih okrajih je 120.333 prebivalcev, v predmestjih 26.862 in po okolici 8.276. V Trstu imajo domovinsko pravico 71.140, v drugih deželah Cislitvanije 61.730; inozemcev je 22.601. Katolikov je 147.454, 4695 Židov, 1357 Grkov, 1597 evangelskih konfesij, 279 brezvercev, 89 drugih raznih veroizpovedanj. 90.223 je samskega stanu, 52.884 oženjenih oziroma omoženih, 11.804 vdovcev in vdov; 560 zakonskih je rzdruženih. Po občevalnem jeziku je 119.561, t. j. 76 odstotkov Italijanov; 26.639, to je: 16 odstotkov Slovencev; 7590, to je: 4 odstotke Nemcev; 1681 drugih narodnosti.

V letu 1880. našli so 108.912 Italijanov, 26.193 Slovencev, 5654 Nemcev, 981 drugih narodnosti. 101.056 znajo pisati in čitati, 3493 samo čitati, in 50.922, t. j. dobra tretjina ne znajo ni pisati ni čitati!

To bi bili torej vapehi letošnjega ljudskega štetja v mestu našem in njega okolici. O pravem namenu ljudskega štetja govorili smo svoječasno v našem listu in na drugem mestu opetovano in obširno. Povedali in pojasnili smo, kolike važnosti so podatki ti v statističkim, narodno-gospodarskem in narodnem obziru. Ako pa je ljudsko štetje v obče velikega pomena, kolike važnosti je še le v državi naši, ako pomislimo na mnogovrstnost odnošajev, odnosno narodnosti, tu bivajočih! Dober pevec pogleda note in takoj pogodi melodijo novi pesni, kakor nam zveni, ako pojeje vsaj štirje glasovi. Tako morejo služiti podatki ljudskega štetja vladnim možem, da pogode, kar prija javnemu blagru, kar ugaja skupnosti države. Ali da govorimo jasneje: podatki ljudskega štetja so navodilo, kako je vladi postopati glede na zahteve posamičnih narodnosti in z ozirom na skupnost teh narodnosti.

Da pa vspehi ljudskega štetja odgovarjajo svojemu namenu, treba je, da se je štetje vršilo korektno, to je, da se v njega podatkih zrcalijo resnični odnošaji dotičnega kraja v verskem, narodnostnem, jezikovnem, narodno-gospodarskem in kul-

turnem obziru. Ako ni tako; ako so dotičniki vsemu operatu podtaknili kakote tendencijo in siloma pretvarjali resnične razmere: potem seveda niso podatki ni piškovega oreha vredni in škoda je denarja in časa, koja sta se potratila v izvršenje ogromnega dela.

Uprašajmo se torej: se je-li ljudsko štetje v Trstu in po njega okolici vršilo tako, kakor zahtevajo znanstveni in praktični oziri? In: ali ni morda pri izvrševanju tega čina prevladovala kaka posebna tendencija? Prvo uprašanje moramo odločno zanikati, drugemu pa brezpogojno pritrđiti. Ako pa je prevladovala posebna tendencija, da se svetu predoči fata morgana, t. j. izključljivo italijanski značaj mesta našega in njega okolice, je jasno, da podatki, ki smo jih naveli, ne odgovarjajo in ne morejo odgovarjati zahtevam, kakoršne si je mislil postavodajec, ko je sklepal postavo o ljudskem štetju.

Poglejmo si malo gori navedeno številke. Okolica s predmestji vred šteje 35.138 prebivalcev. Posezimo do skrajno meje in recimo, da je mej temi prebivalci predmestji in okolice 5000 Italijanov: ostalo bi še vedno nad 30.000 Slovencev. Našli so pa jih samo 26.123! Tu smo imeli pred očmi samo predmestja in okolice; kje pa so Slovenci, bivajoči v mestu samem? Kje so mnogobrojni uradniki, trgovci, obrtniki, delavci, služkinje itd. našega rodu! Ti-le sestavljajo izvestno tudi lepo krdelo nekoliko tisučakov. Mirno vestjo lahko rečemo, da nas je Slovencev v Trstu in po njega okolici okolo 50.000, in izvestno nismo s tem zapisali nikake laži. Kje in kako so se tisučaki poizgubili iz popisnih pól? O, vsaj vemo kako: dobro polovico so jih raznimi načini oskamotovali gospodje štetveni komisarji, drugi so se pa poizgubili mejpotoma do dotične oblasti. Postopanje gospodov komisarjev osvetlili smo svoječasno mnogobrojnimi vzgledi. A to gospódi še ni zado-stovalo: ako jim tu pa tam podatki še niso ugajali, pa so pozvali dotično stranko na odgovor. Tu pa je bilo izpraševanje tako strogo, da je moral pasti vsakdo, kdor ni imel posebno trdnega prepričanja in — poguma. Nekdo teh povabljenih nam je zatrdil, da je bila njega popisna póla vse prekrižana in prečrtana. Vsakdo si lahko misli, da niso črtali nam na korist.

Tooliko o Slovincih. Kje pa so ostali Hrvatje in Srbi, kojih je tudi lepo število? Teh ne vidimo nikjer, da-si pripadajo po večini imovitemu razredu prebivalstva našega mesta. So se-li vsi Srbi in Hrvatje res izneverili narodnosti svoji, ali pa so se poizgubili tako, kakor so se poizgubili tisučaki Slovencev? Ali se jih je morda potisnilo v predal „različnih narodnosti“? Ne, to ni mogoče, kajti v dotični rubriki je vsa skup zapisanih 1681. To število nikakor ne odgovarja resničnim odnošajem. Ne motimo se, ako trdimo, da mnogokak figurira kot pristen „Italijan“, koji bi sodil mej različne narodnosti.

Gorostasno je število inozemcev: 22.601! Od kodi je došla velika večina teh inozemcev in kdo pospešuje njih naseljevanje, ni nam treba praviti, kakor nam ni treb-

pojašnjavati, v čegavo škodo se to naseljevanje vrši. Nismo krivi preroki, ako trdimo, da postanejo ti inozemci polagoma socijalna kalamiteta v mestu našem, kajti tudi domačin si želi zaslužka. Škodo, koju pravzročajo večina teh „inozemcev“, občutimo v prvi vrsti mi, ali njih nevarnost slutiti bodo skoro skoro tudi nekje drugje. Dobri genius države naše daj, da ne bi bilo prepozno.

50.922 analfabetov! Za glavo smo se prijeli, ko smo čitali gorostasno to število onih, ki ne znajo ni pisati ni čitati. Če so tudi všteti mali otroci, vendar število to ilustruje šoleke naše razmere in nam priča, kakó onemogla je vsa avita coltura. Strožje ne bi mogel nikdo obsoditi našo mestno šolsko oblast, nego jo obsoja ta podatek ljudskega štetja. Za danes dovolj o tem, kajti povrniti se nam bo v kratkem k temu predmetu.

Še nek drugi podatek ljudskega štetja treba da ovekovečimo na tem mestu: v Trstu je 279 brezvercev! —t—.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor. V seji dne 13. maja prodložil je minister za notranje poslove postavljeni načrt o vravnjanju stavbone obrti. Poslanec Wurmbraun in tovariši žele postavnega načrta v označenju temeljnih določeb za zavarovanja, proti požarom. Poslanec Kozłowski in tovariši predlagajo, da se vlada pozove predložiti postavljeni načrt v preosnovno predpisov za posilno iztirjevanje neposrednih davkov in pristojbin. Predloga, tikajoča se preskrbljevanja Albrahtove železnice, izroči se posebnemu odseku 36 članov. Vladna predloga o premenitvi §§. 17 in 52 vojne postave vsprejme se v drugem in tretjem branji. Posl. Morre utemeljuje svoj predlog, da se izda nova postava o kolekih in pristojbinah. Predlog se izroči pristojbinskemu odseku, kojega je še-le izvoliti. Poslanec Dipauli utemeljuje svoj predlog, da vlada predloži postavljeni načrt za ločenje trgovskih in obrtnih zbornic. Poslanec Mauthner kot generalni govornik proti izjavlja v imenu tržaškega poslanca Stalitzza, da v Trstu tako ločenje ni mogoče, ker tu ni pravega obrtnega stanu (Oho! gospod poslanec, lep kompliment ste napravili našim obrtnikom! Op. vr.) V vseh trgovskih zbornicah avstrijskih prevladujejo člani obrtnega stanu (Kako to, vsaj pravite, da v Trstu ni obrtnega stanu! Op. ur.) Posl. Lueger je podpiral predlog Dipaulijev, koji se izroči — obrtnemu odseku. Poslanec Rogl Plaas in tovariši predlagajo, da se pri osnovi davkov znižajo neposredni davki. Poslanec Schneider — znani antisemit — pojašnjuje obrtno gibanje na Dunaji. Na vrsto prideta še oba generalna govornika. To pa se zgodi še le v sredo po Binkoštih, ko bo prva prihodnja seja. Definitivna volitev predsedništva izvrši se dne 22. t. m.

Vnanje države.

Carjevič ruski potuje sedaj, kakor znamo, po Japonskem. V bližini Kiota napal ga je nek Japonec z mečem ter ga ranil na glavi.

Cesar naš povpraševal je po generalnem adjutantu Paaru ponavlja pri ruskem veleposlaništvu o carjeviča zdravju. Isto tako tudi nadvojvode, Kalnoky, Taaffe, Kallay. —

Po poročilu „Standardovem“ nima atentat na carjeviča nobenega političkega pomena. Kraj poskušeno zlodejstvo bilo je mnogoobiskovano slikovito izletišče ob jezeru Bivi, kaciš šest milj od Kiota. Napadalec je japonsk žandarm Cuda Saneo. S sablo ranil je carjeviča na glavi. Močni soladni žlem ohranil je carjeviča življenje. Carjevič vrnil se je s svojim spremstvom takoj v Kioto nazaj. Japonski cesar in njegovi ministri pripeljali so se takoj

v Kioto izražat volikemu knezu svoje obžalovanje in sočutje. Misli se, da je napadovalec blazen.

Iz Berlin a brzojavljajo: Mej tukajšnjim in Peterburškim dvorom živahno brzojavljanje o carjeviči. Cesar Viljem dobil je pomirljiv odgovor, da je atentat brez političkega pomena in da ni nobene nevarnosti za zdravje cesarjevičovo.

Kraljica Natalija odklonila demonstracijo, ki se je namerovala za njen rojstni dan. Še ta teden bode ministerski predsednik Pasić imel s kraljico odločilen pogovor in upati je, da se bo pri tej priliki določil način, kako bi se v obestranskem sporazumljenju izvršila skupščine resolucija.

DOPISL.

Grgar na Goriškem dne 5. t. m. (Izv. dopis). Dan 3. t. m. bil je za Grgar slovesen dan. Vršilo se je blagoslovljenje kipa lurdške M. B. Sprevod se je pomikal iz farovža v cerkev. Gospod vikarij, Andr. Leban nesel je kip. Kaciš 30 deklic šlo je gorečimi plamenicami in mnogo dečkov cveticami v rokah z občinstvom vred v sprevodu. V novi, leta 1877. velicimi troški sezidani cerkvi, vršila se je slovesnost v trih delih: v blagoslovljenju, peti sv. maši in v slovesnostnem govoru, kojega je kaj ganljivo in spretno imel g. vikarij. Dočim se je njegov govor sukal o primerjanju prikazni v Lurdu s prikaznijo na sv. Gori, na čigar vznožji stoji cerkev, o kateri je govoril: padalo je seme njegovih besedij na plodovita tla. Sosebno dekliških src se je oprijemalo, kar je bilo tudi poglaviti smoter govoru; prijelo pa se je tudi src odraslih. Na slovesnosti tej moramo se zahvaliti gosp. vikarju A. Lebanu.

Vaš podlistek je vlni v svojem občirnem in duhovitem podlistku (Sprehod v Čepovan) mimogrede povedal mnogo lepega tudi o Grgarji. Naj še nekaj v kratkem dodam. Nova grgarska cerkev je lepo solidno zidališče. Ponaša se z velikimi novimi orgljami po najnovejši zistemi. Zopet gre tu osobita hvala g. vikarju A. Lebanu. Spretništvo je sosebno umetlino. Nad portalom se odlikuje skupek sv. Martina. Kamenit je to kip domačega kiparja B. teznika (Grgarca); lepo, dragoceno delo. Na desni je fresko-slikarija: Prikazna M. B. na sv. Gori, kjer biva evropsko sloveče svetišče, na levi pa fresko-slikarija: kristova prikazen sv. Frančišku. Oboje je delo izvrstnega, nadopolnega goriškega slikarja Klem. Delnerija. Korektna risnja, živ kolorit in slikarska fantazija odlikujejo ta umotvora.

Lepo sloge, ki vlada med našim gosp. vikarjem in g. županom Ant. Andrejevičem (Trnovcem), blagi plod je ta, da je sosebno na pritiskanje prvega odpravljen javni ples. To je omene in posneme vredno, pa tudi velika zasluga! Sicer se odlikuje g. župan, ki je imovit posestnik in izoliran razumnik ter brat slovečega narodnjaka in pisatelja g. svetovalca Mat. Trnovca v Trstu, tudi s tem, da hodi g. vikariju, kedar treba, bratovski na roko in da umno in vstrajno vlada naše zadeve. Tako mu prizadevlje sedaj mnogo truda razdelitev občinskih pašnikov; delo, katero se je bilo pričelo pod mnogozasluznim prejšnjim g. županom Filipičem. Požrtvovalnost naših občinarjev se očituje na mnoge načine: sezidala se je kapela na mirodvoru; gori popisani kip, o katerem se stroški bližajo stotaku, se je ulil na Troljskem vsled goreče inicijative g. vikarija Andr. Leban a. Jedna sama osoba je podelila takoj 30 for. v to. Zaista lepi vzgledi! Če so Grgarci pa vneti cerkvoljubci, tudi jih je dokaj narodnega duha: čemur je dokaz že njih čvrsto podnarečje, ki se je kolikor mogoče ohranilo v svoji čistoti. Slednjič naj še povem, da se v Grgarji za prihodnje leto razširi enorazrednica v dvorazrednico ter da se sezida v to novo

šolsko poslopje. Gosp. vikarju zakličemo: Mnogaja leta!

Različne vesti.

Tržaškim rodoljubom! Danes dojdejo v Trst naši gostje-učitelji. Tržaškim rodoljubom je dolžnost, da gredo dragim gostom, kojih lep del gotovo še ni bil v Trstu, povsod na roko. Želeti je tudi, da se naši rodoljubi udeležijo koncerta danes zvečer in jutri ob 1½ uri p. p. banketa. Koncert in skupni obed sta pri Bergerju pod gradom.

Takih uspehov smo že navajeni! Mestni magistrat je zopet odbil prošnjo slov. starišev za slovensko ljudsko šolo. Uzroki so poznani, stari ničevi. Ali res ne najdemo pota, po katerem pridemo do svojih pravic?!

Za podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu daroval je nekdo v spomin svojega godu 2 gl.

„Kmetijsko društvo za Trst in okolico“. V sredo dne 20. t. m. ob 6½ zvečer je v prostorih „Del. podp. društva“ posvetovanje radi osnove „Kmetijskega društva za Trst in okolico“. Ker je zadeva ta velike važnosti za bodočnost naše okolice, vabljeni so k temu posvetovanju vsi veljaki po okolici in v mestu. Osobito pa so naprošeni, da gotovo pridejo oni, koji so se udeležili prvega posvetovanja.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi v nedeljo dne 17. maja 1891. o priliki zborovanja učiteljske „Zaveze“ veliko veselico v dvorani „Vrta Rossetti“ (uhod Via Rossetti in Acquedotto). Raspored: 1. Jenko: „Naprej!“ svira orkester. 2. Hr. Ražem: „Himna društva Adrije“, zbor se spremljevanjem orkestra. 3. N. N.: „Venec narodnih pesni“, svira orkester. 4. Benj. dr. Ipavec: „Na Preširnovem domu“, (kantata) za zbor, četveroapev, tenor in bariton solo, se spremljevanjem orkestra. 5. Iv. pl. Zajc: „Bojska vještica“, svira orkester. 6. Pflieger-Moravsky, poslovenil Mahorčič: „Poglavje I., II. in III.“, vesela igra v enem dejanju. 7. Iv. pl. Zajc: „Večer na Savi“, svira orkester. 8. Hr. Volarič: „Domovini“, (kantata) za zbor, dvospev, tenor in bariton solo, se spremljevanjem orkestra (novo). 9. Schinzi: „Koračnica slavjanskih pesni“, svira orkester. 10. Iv. pl. Zajc: „Davorija“, zbor s spremljevanjem orkestra. Pevske zборе vodi društveni pevovodja g. Hr. Ražem, orkester svira pod vodstvom g. Gherlanz-a. Začetek ob 8½ uri zvečer. Vstopnina k veselici 40 nč., sedeži I. reda 20 nč, II. reda 10 nč. Radodarnosti se ne stavijo meje.

Opomnja: Veselica se vrši v korist namerovanega novega otroškega vrta „Podružnice sv. Cirila in Metoda“ na Groti. — K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Občni zbor pevskega društva „Vesela“ v Skednji bode v nedeljo, dne 24. maja ob 10. uri predpoludne v dvorani udove Karoline Sancin-Nemec, s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika za leti 1890—1891. 4. Posamezni predlogi in želje. 5. Volitev novega odbora.

Društvo veteranov imelo je dne 10. t. m. občni zbor. Društvo imelo je 2428 gl. 90 kr. dohodkov; bolniško-podporna blagajna 3621 gl. 73 kr. Društveno premoženje znaša gl. 2506:31 v gotovem in v inventarju 2417 gl. 89 kr. Predsednikom društva je izvoljen stotnik Hermann.

Banka „Slavija“ razpošlja ravnokar računski sklep za leto 1890. Iz občirnega poročila, kateremu so pridodejani jako pregledno sestavljeni računi, posnemamo sledeče številke: Koncem leta 1890 bilo je veljavnih: na življenje 31.133 zavarovalnih pogodeb za kapital 21.759.439 gl., in na požar 186.464 zavarovalnih pogodeb za kapital 193.793.247 gl. Zavarovalnine prejela je banka 1.691.894 gl. 70 kr. tedaj toliko, da se more vzporejati z vsako domačo, pa tudi inozemsko zavarovalnico.

Kar se zlasti tiče vzajemnih zavarovalnic naglasiti je, da je banka „Slavija“ v 22 letih prekosila vse sorodne jej zavode, dasi nekateri poslujejo že po petdeset let in še več. — Členom vzajemnih zavarovalnih društev izplačala je „Slavija“ vlni 1.008.291 gl. 76 kr. Fondi njeni znašajo okroglo šest milijonov goldinarjev. Čistega dobička ostalo je 109.641 gl. 36 kr., iz katerega se bode 14.867 gl. 83 kr., porabilo za to, da se plača onim členom življenskega oddelka, ki že pet let plačujejo zavarovalnino, 10% devidendo; ostanek pa pridodejal rezervnim fondom. — Jako lepo skrbi banka „Slavija“ za svoje uradnike in zastopnike, ker jim je ustanovila posebni pokojninski zalogi, katerih prva ima že 186.430 gl. 55 kr., druga pa 101.662 gl. 90 kr. premoženja. — Za škode plačala je „Slavija“ v 22 letih svojega obstoja lepo svoto 18.245.999 gl. 82 kr. — To je v resnici uspešno poslovanje, na katerem je čestitati vestnej upravi. Gledé na te uspehe pa so po vsej pravici graje vredni oni rodoljubi, ki vsled kakoržnih koli predaodkov dajo prednost tujim, mnogokrat celo inozemskim zavodom pred domačo „Slavijo“. Da, da! Izraz „svoji k svojim!“ imamo radi na jeziku; v dejanstvenosti pa se navadno ne menimo zanj.

Podpirajmo naše umetnike! V kratkem izda skladatelj naš, g. Hrabroslav Volarič nov zvezek slovenskih zborov. Dolžnost nam je pozvati slavno občinstvo, da materijalno podpira nadarjenega umetnika in mu s tem omogoči nadaljno delovanje! Gospod Hr. Volarič je še mlad skladatelj, a njega zasluge na glasbenem polju so že sedaj obde priznane. Jedna največjih in najkrasnejših skladeb je kantata (se spremljevanjem glasovira ali orkestra) „Domovini“. Kdor hoče čuti lepo to skladbo potrudij naj se k veselici društva „Adrija“, koja bode jutri v dvorani „Vrta Rossetti“. Obširni program priobčimo na drugem mestu. Veselice te udeleži se g. Volarič skoro gotovo osebu.

Gorske cvetlice. Slovenski napevi za čvetero in petero mešanih glasov, zložil Janez Laharnar. Delo 4. Cena 50 kr. V Ljubljani 1891. Založil skladatelj. Tiskali J. Blaznikovi nasledniki. Obseg: 1. Pozdrav. 2. Planinska roža. 3. Vesela tovaršija. 4. Moje ptičice. 5. Potoki tecite! 6. Sreč. 7. Gorska cvetlica.

Hvalno ime, katero si je priboril marljivi gosp. skladatelj v glasbenih krogih, nam je porok, da pride iz njegovega peresa vselej kaj zanimivega. Osobito pa nas je razveselil označeni zvezek lepih skladeb, ki živo pričajo, da skladatelj dobro čuti to, kar piše. Harmonija vseh pesem je lepa, modulacije so pravilne, harmonizacija pa je izgledna; glasbena faktura je dovršena, intencija teksta je kaj dobro pogojena. Pesni najbolje pohvalimo s tem, da smo našeli gori omenjene njih vrline; opomnimo pa, da je paziti na dinamiko.

Skladatelj, kakeršen je naš mladi g. Laharnar, pišejo priprosto a ne brez umetnih sil, zato se je potrebno v duha takih vrlih skladeb uživiti in trud, katerega bodo imeli pevovodje in pevci, se bo izvrstno izplačal. Skladbe g. Laharnarja bodo trajne, kajti pisal jih je — mojster.

Želimo marljivemu skladatelju mnogo uspeha in ga spodbujamo k novemu delovanju. Cena zvezkom je primerna. Dobe se pri g. skladatelju na Št. Viški Gori pri Tolminu in pri g. G. Likarji, trgovci v Gorici. Slovenci! sezite po teh skladebah. D. Fajgelj.

Iz Spodnje okolice nam poročajo: Nedavno sem čital v Vašem listu dopis iz okolice, v katerem se toži proti onim nesnažnim besnicam ali krčmam, kjer se gode res nevarne stvari. Vse leto se v teh brlogih lajes in pleše, prepeva itd. tako, da je človeka že sram, ako mimo gre. V Rojanu samemu so štiri enake krčme, najbolj razupita je pa jedna mej njimi. Celo noč čuješ tu škripanje na harmoniko in divji tres in ples, kričanje

in vriskanje. Tu je shajališče raznih mestnih postopačev in malovrednih razposajenih deklin iz mesta, katere se ob nedeljah in praznikih, ne da bi šle v cerkev ali na sprehod, kakor se spodobi pošteni ženskam, shajajo v teh prostorih, kjer se praznujejo ostudne orgije. Ni pa res, da bi v te razupite lokale zahajala domača dekleta, kakor trdi Vaš dopisnik, ter se v njih učila nemoralnosti. Domačih pošteni deklet ne vidiš blizu, kajti gnjuse se jim po pravici ta nesramna shajališča. Vrle okoličanke so preponosne, da bi se mešale mej to sodrgo, osobito pa tega ne store Rojanke, o katerih Vaš dopisnik prečno sodi, meneč da se v takih lokalih demoralizujejo. Vidiš jih pa pri popoldanski službi božji in potem nekoliko na sprehodu proti mestu, na večer pa, kadar se v rečenih rojanskih krémah začenja pravi direndej, tiče domača dekleta na domu. To le v pojasnilo, ker je marsikako deklo v Rojanu štilo se šaljeno, da se je po krivici sumniči. Nesramno je pa od razuzdanih mestnih dekel in kuharic, ki ob nedeljah in praznikih semkaj hodijo — vojake lovit. Vsakakor bi morala mestna policija nekoliko strožje paziti na te kote, kamor se shajajo različni nepridipravi, mej katerimi se čestokrat vnamejo pretepi. Ako policija strogo nadzoruje zakotne kréme po starem mestu, tembolj morala bi nadzorovati po istem kopitu skovane te kréme v Rojanu, koje selo se bode po odpravi proste luke brez dvojbe bolj razoveló in povzdignilo, nego dosedaj. Paziti bi se pa moralo tembolj radi javne varnosti in morale, koji na tem obe jako trpite. Ako pomislimo, da so v Rojanu samem na jednom kupu štiri ali pet enakih krém in poleg njih še par šganjarji, lahko uvidimo uzrok, zakaj se Rojana marsikdo rad ogiblje, čeprav se tu toči izvrstna domača vinska kapljica — v krémah okoličanov.

Angleškemu konzulu v Trstu, Williamu Hoare podelil je cesar eksekvaturó.

Žide proganjajo tudi na otoku Krf. Ljudstvo napada njihove prodajalnice in tudi ubili so nekatere Žide. Dozdeva se, da nastaja obča reakcija proti drznosti Židov in njihovim čudnim načelom, veljavnim v javnem življenji.

Zoper mravlje. Vsakdo vé, kako škodljivo so mravlje na polju in vrtu. Kadar obseje lehe, pridejo ti te živalice ter ti odnašajo drago seme; kedar sejatev dozori, ropajo tudi mravlje ter nosijo v svoje podzemske zaloge. Tudi v hišo ti se prikradejo ter ti nadlego delajo. Osobito so pa škodljive sadnemu drevju, na koje romajo v celih procesijah. Za uničenje mravelj nasvetujejo nastopno sredstvo: 1. Sredi procesije postavi posodico, v kateri je voda namešana z medom; kader pridejo do posode, toliko časa srkajo iz nje, da obnemorejo in utonijo. 2. Da jim zabraniš hoditi na drevo, vzemi kotranovo vrv ter oveži jo okrog debla. 3. Najlažje jih je pa moriti, ako se jim postavi na mesto, kamor se zbirajo, dobro obrana kost; ta je kmalo vsa črna mravelj; tedaj oblij jo z vrolo vodo, v koji vse pomrô. 4. Tudi žveplo, namešano z zemljo, jih nekda pomori.

Stipendij. S koncem šolskega tega leta razpisan je stipendij letnih 300 gld. za jednega gojenca ladijestavbenega oddelka na tukajšnji trgovski in nautiški šoli. Prošnje je do 15. julija vložiti pri vložnem zapisniku tržaškega magistrata.

Nesreča. Delavec Fran Mozetič šel je se svojim sinčekom po stopnicah. Videč da otrok omahuje, hoče ga oče zgrabiti, zgubi ravnovesje in pade po stopnicah. Zlomil si je desno nogo, sinčeku pa se ni nič zgodilo.

Nagli smrti. Delavca I. reda v Lloydovem arzenalu, Alojzija Centassija našla je lastna žena v postelji mrtvega. Zadelaga je kap. — Istotako našli so natakario Ljudmilo Supersbacher mrtvo v lastni postelji. Mrlica so pripeljali v mrtvašnico sv. Justa.

Človeško okostnico brez glave našli so predčerašnjem blizo vile Murat malo

metrov pod zemljo. Posamični udja zvezani so z žico.

Našim posestnikom. Napočila je doba, ko si marsikateri naših gospodarjev in posestnikov pribavi gospodarski stroj ali orodje, n. pr. stiskalnice za grozdje in seno, stroje za mlatiti in žito čistiti itd. Tem priporočamo tvrdko Ig. Hellerja na Dunaji (II. Praterstrasse 78.), koji razpošilja franko svoje cenike. Dopisuje naročnikom tudi slovenski in to brez posredovalca ali agenta.

Gospodarske in trgovinske stvari. Domača beseda.

Svojim rojakom na Krasu
zapisal Fran Bunc.

(Dalje.)

III.

Marsikateri mojih dragih čitateljev bi znal na to vsklikniti: „Kaj nam pomaga vse to vedeti in znati, ako nam pa primanjkujejo kmetijski delavci!“ — Istina je: ročnih delavcev je pri nas od leta do leta vedno manj, ker pozabljena je zlata prislovica naših pradedov, katera se glasi: Povsod je dobro, a doma je še najbolje! A naši ljudje nočejo več elišati o slati tej prislovice. Komaj se otrok rodi, izročena mu je že usoda, da mora iti križem sveta si kruha služiti, ali se rokodelstva učiti, češ, doma ni nič tako ali tako. — To je vsakdanja govornica naših kmetijskih starišev do svojih otrok. — A tudi v tem se imamo od naših dedov marsikaj učiti.

Družinsko življenje bilo je njim čes vse drago. Skrbno so oni učili svoja deca kmetijstva. Prva naloga otrokom je bila drobnina, to je jagnjeta in telice, na pašo voditi. Mladi deček je bil razpostavljen pri pastirstvu vsem elementarnim nesgodam; po zimi se je privadil hudemu mrazu in deževju in poleti hudi vročini. Tako se je vtrdil že kot mladé. Vseled tega so naši dedje navadno dočakali visoko starost, če so le otročja leta prebili.

Ko so dorastli do mladenčev, prizidali so jim stariši stanovanje in podali v last nekoliko zemljišča, da so začeli na svojo roko delati, kmetovati in gospodariti. — „Moli in delaj!“ to je bil starišev vsakdanji glavni nauk do svojih otrok. — „Pikon! pikon! delaj in kopaj, Bog ti bode že dal, da bodeš zamogel pošteno shajati in živeti!“ tako so svoje otroke nagovarjali. — Posnal sem več kmetijskih starišev, kateri so razdelili svoje majhno posestvo 2, 3 in še več sinovom. Oče je komaj preživel s celim posestvom; a še dandanes žive sinovi, kateri so z delavnostjo, varčnostjo in marljivostjo toliko dosegli, da dandanes vai prav lepo shajajo in se pošteno preživljajo na razdeljenih zemljiščih.

Da so bili nekdanji prebivalci naših krajev zelo pridni, marljivi in varčni ljudje, dokazujejo nam s tem, ker so nam kraški svet v polje prekopal, senožeti napravili in se zidovi ogradili, — zidali nam stanovališča, cerkve se zvoniki in omislili druge koristne naprave.

Dandanes toži marsikateri radi velikih davkov. A naši stariši in pradedje so imeli mnogo več davkov odrajtovati nego mi dandanes; kajti polovico leta in še več so morali tlako in roboto opravljati in vrh tega še desetino plačevati, kar vsega tega dandanes ni. A pri vsem tem so naši predniki dobro shajali, ker so bili s tem zadovoljni, kar jim je Bog dal. Marsikateri je svojim potomcem poleg čistega posestva zapustil tudi plesnjavi tolar ali križevko. (Konec prih.)

Poslano. *)

Častiti gosp. urednik!

Prosim Vas, ker ste sprejeli v „Edinosti“ od 9. maja 1891 tožbo o meni v članku „Ali napredujemo?“ — želim, da tudi ponatisnete sledeči popravek, kakor Vas tiskovni § 19 veže. — Kjer zavist razjeda

*) Za stvari pod tem naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava veleva.

ne napredujemo ne mi ne drugi. Že od začetka tega leta me hočejo po vsej sili moji prijatelji in prijateljice iz službe spraviti. Ker do sedaj niso mogli dobiti uzroka, me neka ženska sumniči, da sem jaz izustila tisto nečastno besedo, katera vsacega poštenega Slovence razžali; zato trdim, da je gola laž in obrekovanje, ako katera jezična ženska trdi, da sem se jaz z njo skregala in se sčavi okolo metala. Spominjam se samo to, da je neki dan prišla odrasla laška deklica pred šolo in mene in šolo z grdimi besedami ozmirjala. Jaz sem jo ostro zavrnila in zapodila. Zato ponavljam, da nisem jaz nikdar rabila to besedo v razžaljenje Slovencev, kar vse matere naših otrok lahko dokažejo. Jaz sem pripravna iti kakor sem prišla, kedar me bode slavno načelnštvo odpustilo, ali hočem oditi čistim obrazom in mirno vestjo.

Prosim, prijavite to pismo v dokaz Vaše nepristranosti.

Katerina Cesaneli
postročnica na slov. šoli
pri sv. Jakobu.

Štv. 18
1891

Razglas.

Dne 21. maja t. l. od 3. do 4. ure popoldne bode v Dutovljah javna dražba v oddajo predelanja enega dela skladovne ceste na jugovahodni strani od Dutovelj.

Klična cena znaša 689 gld. 16 kr.

Dražbeni pogoji, načrti in proračun stroškov razpoloženi so v podpisane odpora uradu v Sežani ob uradnih urah; na dan dražbe pa pri županstvu v Dutovljah.

Cestni odbor v Sežani
12. maja 1891.

Načelnik: R. Mahorčič.

Oznanilo.

Občina Št. Peter na Notranjskem si je dobila štiri letne semenje, in sicer: I. 17. marca, II. v ponedeljek po sv. Rešnjem telesu, III. 9. avgusta in IV. v četrtek po Roženkranski nedelji. Prvi semenj za živino in razno blago bode letos v ponedeljek

dne 1. junija 1891

po sv. Rešnjem telesu.

Za obilno vdeležbo se priporoča obéinsko oskrbnštvo.

Candee-ve škropilnice

proti peronospori od mnogih strani za najboljše spoznane, se dobivajo le pri

Živic in družb. v Trstu
—2 ulica Zonta 5

po lanski niski ceni. — Dobivajo se tudi izvrstne žvepljalke za trte in in vsakovrstni stroji za kmetijstvo; mlatilnice in čistilnice za žito, stiskalnice za grozdje in tropine, mlinci za grozje, sesalke itd.

Priporoča se omenjena tvrdka vsem rojakom za obilne naročbe.

Naznanilo.

P. t. občinstvu naznanjam, da sem otvoril

na Dunaji, I., Kohlmarkt št. 22.

ELEKTROTEHNIČEN ZAVOD

Vsprejemam vsa dela, spadajoča v to stroko, upeljavó električnega svetla, prenos električne sile in dr.

Cene računam najsolidnejše.

Vsa pojasnila dajem z največjo natančnostjo in hitrostjo. 6-8

J. ŠČUKA & Comp.

Velika zaloga
OPANKOV
je na prodaj pri 1-4
ANDREJU KALANU
Via Caserma št. 6 v Trstu.

Heirats-Antrag.

Ein Geschäftsmann, sehr intelligent und gesetzten Alters, sucht auf diesem Wege eine Lebensgefährtin. Selbe soll ledig (eventuell kinderlose Witwe) sein, 40—45 Jahre alt und ein Vermögen von einigen Tausend Gulden im Baaren besitzen. Gefällige Anträge mit Photographie unter „Edinost Nr. 17“ poste restante Triest“. Für die strengste Verschwiegenheit bürgt der Charakter des Antragstellers.

Znaten postransk zaslužek,

koji se vedno véka in več let traja. dobe pripravne in zanesljive osebe, katerih prošnje življenje pa mora biti neomadeževano in ki so v vedni dotiki z občinstvom. Dosluzni žandarmi in podčastniki imajo prednost. Povprašuje se pod „G. S. 1891.“ Graz, postlagerad. 24-25

Dežnike in solnčnike

jednostavne do najelegantnejših iz solidnega blaga, skrbno izdelane v največji izberi in po čudovito nizkih cenah priporoča

L. MIKUSCH

v Ljubljani

Mestni trg št. 15

tovarna za izdelovanje dežnikov in solnčnikov.

Preobleke in poprave se dobro in po ceni izvrše.

Naročila po pošti se hitro izvrše proti povzetju.

Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolago. 5-9

Mejnarodni promet
prve Primorske družbe za prevažanje méblev

KONRAD EXNER

via Squero Nuovo št. 7, skladišča via Forriera št. 9 (Telefon št. 265) v Trstu.

Podružnice v Pulji, Gorici, na Beki in v Opatiji
Zavod za shranjevanje méblev in efektov.

Prevažanje méblev vzprejemlje se na vse strani. — Razpošiljajo in vzprejemljejo se v varstvo kovčegi, zaboji, kočii itd.

Trgovinsku agenturo državnih železnic. — Spedijski bureau c. kr. južne železnice v OPATJI.

Redna dovažanja in odvažanja do in od parnikov — Nakladanja in razpošiljanja na vse strani. — Zastopniki v vseh mestih doma in v inozemstvu. Služba za poštno in hitro pošiljatvo in pošiljatvo 8-1 priljage.

Glavna agentura paroplovnih družb za Istro in Dalmacijo.

NB. Prazni vozovi za prevažanje méblev odpošiljajo se točno na vse postaje. Informacije točne in gratis. Vprašanja je stavljati direktno na centralo v Trstu. 4-8

Vozni listi in tovorni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelfijo

koncesijonovana érta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 16-42

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditiionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

5-10 goldinarjev

na dan gotovega zasluga brez kapitala in riziko za vsacega, kdor se hoče baviti s prodajanjem postavno dovoljenih srečec in državnih papirjev. Ponudbe pošiljajo naj se pod „LOSE“ na: Annoncen Expedition von J. Danneberg, Wien, I. Kumpfgasse. 10-10

ŠTRCALJKE
za modru galicu
dobivaju se kod

Lebana i Sessa

Via Nuova 3. pri zemlji
Trst.

1891.
PRAGA

Občna deželna razstava

v proslavo stoletnice prve obrtne razstave leta 1791. v Pragi

pod pokroviteljstvom

Njeg. c. in kr. Veličanstva cesarja, Frančiška Josipa I.

Od 15. maja do dne 15. oktobra 1891.

Veda, umetnost, obrt, zemljedelstvo, slovesnosti, začasne razstave, sveteč vodomet, shodi, loterija itd. 6-10

Krasne uzorke na privatne naročitelje 20-14 badava i franco.

Jošte navidjene knjige uzoraka za krojače nefrankirano i uz ulozak od 20 for., koji će se nakon ovršene naručbe uračunati.

Tvari za odjela.

Porušen i Dorsing za visoko svećenstvo; propisane stvari za c. kr. činovničke uniforme, te za veterane, vatrogasce, sokolaše, livre; sukno za biljard i igrače stolove, loden i nepromočne lovačke kapute, stvari koje se pore.

Plaid za putnike od 4-14 itd. Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čisto vunenene suknene stvari nipošto jeftine cunje, štano ih posvud nudjaju, te jedva podnose krojačke troškove, neka se obrati na

IV. Stikarofsky-a u Brnu.

Veliko skladište sukna Austro-Ugarske. U mojem stalnom skladištu u vrijednosti od 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovnicu j-st pojmljivo, da preostane mnogo odrezaka; svaki razumno misleći čovjek mora sam uviditi, da se od tako malenih ostanaka i odrezaka nemože poslati uzorke jer nebi uz koju stotinu naručala uzorkah u kratko ništa preostalo, te je ono usljed toga prava slipearija, kad tvrde sa suknom objelodanjaju uzorke odrezaka i ostanaka, te su u takovih slučajevih odrezci uzoraka od komada, nipošto od ostanaka; nakano takovog postupanja jesu bjelodane.

Odrezei, koji se nedopadaju, zamjenjuju se ili se povratu no v a c. Kod naručbe treba navesti boju, duljinu i cionu.

Pošiljke jedino uz poštarsko pouzetje preko 10 for. franko. 14-24

Dopisuje u njemačkom, mađjarskom, češkom, poljskom, italijanskom i franczskom jeziku.

Kôtranove sladčice

katere izdeluje lekarničar
PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 27-30

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, proživajo in prebavijo ter se prodajajo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enaj plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugje besodo Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v družih deželah.

Naznanilo.

Znani veliki trgovec s pravim roman-
skim žveplom 3-4

GIROLAMO HIRSCH

prepustil je večino tega blaga v prodajo z enakimi pogoji in nizki ceni

Pavlu in Antonu Ščuka,

koja imata svojo prodajalnico v Barkovljah na proseški cesti, hišna št. 227.

Zdatno znižene cene

Vinske stiskalnice, stiskalnice za sadni sok in sadni mošt

najnovije izborne konstrukcije s trajno delujočim dvostrukim pritiskom in z regulatorjem stikalne sile. Garantirana delujoča sila! do 20% večja, nego pri drugih stiskalnicah. Odlikovane s prvo nagrado na državnej sadnej razstavi, ki je bila meseca oktobra leta 1888 na Dunaju, o kateroj prilik. so te stiskalnice strokovnjaški izkusili.

SADNE IN GROZDNE MLINE
izdelujejo in z Dunaja oddajajo
PH. MAYFAHRT & COMP.
Dunaj II. Taborstrasse 76.

Tovarno za poljedelske in vinorejske stroje, livarna za železo in kladivo na par.

Specijalna fabrikacija strojev za vinoreje in uporabljenje sadja, stiskalnice za seno.

Aparati za sušenje, patent dr. Ryder.

Ilustrovani coniki, prospekti in pohvalna spričevala itd. gratis in franko, ako se jih želi.

Vzprejemo se tudi zmožni in solidni zastopniki za primerno provizijo.

Svari se pred nakupovanjem imitacij (ponarejanj).

Fran Iv. Kwizda

c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni oddajatelj.

Prvi in najstarejši zavod v Avstriji za veterinerne izdelke.

Odlikovan z 12 medaljami, 6 častnimi diplomami in priznanji.

KWIZDIN c. kr. priv. fluid proti kostobolu

voda za vmivanje konj.

Rabi se že 30 let z najboljim vspehom po hlevih raznih dvorov po večjih hlevih civilnih gospodov in vojaščin za okrepčanje pred hudimi napori in zopetno okrepčanje po naporih; vsposoblja konja za posebna dela pri vežbanju konj (Training).

Steklenica stane 1 gld. 40 nov.

Kwizde rudeči blister 1 lonček 2 gl.

Kwizde tinktura iz hrastovih ježic steklenica gld. 1.50.

Kwizde kopitno lepilo 1 svačk 80 kr.

Kwizde kopitni svetični prah 1 paket 70 kr.

Kwizde kopitni vaselim 1 pušica gl. 1.25.

Kwizde krosolin balzam 1 škatlj. gl. 1.10.

Kwizde mazilo proti mahavnicam 1 lonček gld. 1.

Kwizde milo za sedlo 1 škatlj. gld. 1.

Kwizde pralno milo za domače živali à gld. 1.60. 80 kr. 40 kr.

Kwizde desinf. prašek zab. gl. 1.40. 2.40.

Pravo le z zgornjo znanstveno marko v vseh lekarnah, na debelo v vseh drogerijah.

Vsak dan razpošilja glavna zaloga

Kreisapotheke Korneuburg
pri DUNAJU.

Ustanovljen 1853

1853 ustanovljen

Najbolje mēble

12 18

po najnižjih cenah in v bošati izberi ima na prodaj zaloga dunajske tovarne

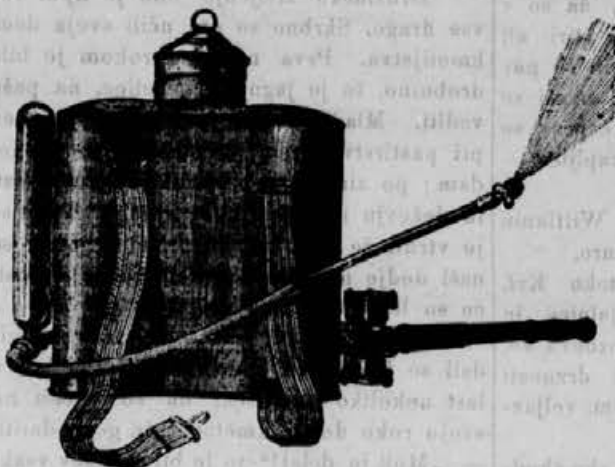
Ignacija Krona

TRST — Via del Teatro številka 3 — TRST.

Katalogi s ceniki dajejo se na zahtevanje brezplačno. Pošiljatve carine proste.

Jedina peronospora-brizgalnica,

ki je bila v obeh letih 1890. in 1891. odlikovana 1. državnim darilom, je patent A. Samassa v Ljubljani. 2-4

Ta znovlč zboljšana brizgalnica je najbolja in najceneja. Nje kadica je iz samega bakra, raztrevaloc izboren in vse iz najboljega materijela. Kompendiozna sesalka (patent Samassa) je iz samega bronu, dvo-stroko delujoča in s kroglastimi ventili iz kovine. Zbog posebne uredbe doseže se kaj lahko priisk deset atmosfer, torej je žarek izdaten in močan, kakoršnoga ne dosežemo z nikako drugo brizgalnico.

Pripomniti je še, da je slomljivi krak za dviganje iz bronu, pri modelu 1891. nadomeščen s krakom iz najboljega jekla — Cena brizgalnice s zabojem vred loco Ljubljana 18 gl. 60 kr.

Prodaja za Avstrijo jedino izdelovatelj **Josip Stadler** v Ljubljani.

IVAN GODINA

ima svojo

kleparsko delavnico

v ulici via Giulia št. 21.

Prodaja, napravi in popravi vsake vrste kleparske stvari, bodisi iz cinka, kositerja, bakra ali medena itd; zalivnike vsake vrste; vrče za mleko, vrče za nategavanje vode in druge za pohištvo potrebne stvari; različne mehe za žvepljanje; sesalke za vodu; banje za kopanje.

Priporočam se toraj vsem onim, ki potrebujejo take reči, in pridodam še, da so pri meni cene jako nizke. 7-10

Sve strojeve za gospodarstvo i vinogradarstvo!

Plugove, brane, valjke, strojeve za sijanje, za košnju, za obračanje sena, konjske grablje, tiskalnice za seno, mlatilnice, strojeve za vucitbu lokomobile, triere, mlinove za čišćenje žita, strojeve za trebljenje kuruze, Häcksevel strojeve za rezanje krme, mlinove za drobnu melju, strojeve za rezanje repe, mlinove za voće, tiskalnice za voće, strojeve za tiskanje grozdja i vinske tiskalnice tiskalnice za masline, strojeve proti peronospori, strojeve za lupljenje voća, spreme za sušenje voća i povrtja, vinske sisaljke, spreme za konobu, sisaljke za vodu, okrugle pile, decimalne tezulje, tezulje za blago, separatore za mleko, dizaljke za posudje, vrtače strojeve, samostalno djelujuće tiskalnice krme, praće strojeve, strojeve za čišćenje lana itd.

Sve izvrstno izvedeno. — Jamstvo, ugodni uvjeti za plaćanje, doba pokusa!

Skladišće gospodarskih i vinogradarskih strojeva

Ig. Heller, Beč

9-20

II. Praterstrasse br. 78.

Bogato ilustrovane, od 144 stranica, cienike u njemačkom, talijanskom i slavenskom jeziku šalje se na zahtjev badava i franko. Solidna zastupstva ustrajati će se povud.